

Nr 433.

Av herrar **Gardell** i Gans och **Gardell** i Stenstu, om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 77, med förslag till lag angående handel med utsädesvaror.

I proposition nr 77 framlägger Kungl. Maj:ts förslag till lag angående handel med utsädesvaror.

Enligt vårt förmenande kommer detta förslag, om det realiserar, att icke blott fördyra utan även i hög grad försvåra åtkomsten av utsäde för de mindre jordbrukarna i stora delar av vårt land.

Inom de delar av landet, där jordbrukarna bilda s. k. tröskningsföreningar, visar erfarenheten att endast ett fåtal hinner få eget utsäde tröskat till höstsådden, varför de övriga äro hänvisade till inköp av sådant från andra jordbrukare i trakten. En och annan jordbrukare inköper förädlat utsäde till kostnader, som ofta överstiga dubbla marknadspriset för annan vara av liknande slag. Av skörden efter detta utsäde säljer han i sin tur till andra. De jordbrukare, som ej kunna begagna eget utsäde, av brist på tröskningsmöjligheter eller andra orsaker, skulle om förevarande förslag upphöjdes till lag gå miste om dylika möjligheter till inköp av på samma gång billigt och fullgott utsäde.

Under höstmånaderna är såningstiden så begränsad, att det ibland endast är fråga om högst några dagar, stundom kanske blott en enda dag, om man skall kunna tillgodogöra sig den knappa fuktighet i jorden, som är en nödvändig förutsättning för rågutsädets groning. På grund av den korta tid, som sålunda står till buds, skulle de nuvarande frökontrollanstalterna ej ens tillnärmelsevis kunna tillfredsställa allmänhetens behov av att få utsädesvaror undersökta.

Departementschefen föreslår, att från lagens tillämpning skulle i vissa fall undantagas köp, som äger rum köpmän emellan i och för deras rörelse. Samma undantag borde på grunder som här anförts medgivas vid köp jordbrukarna emellan, särskilt vad angår strå- och trindsäd, samt för lantmannaföreningar, vilka tillhandahålla egna medlemmar utsäde. Vad de senare beträffar tillgår det vanligen så, att då en medlem av en lantmannaförening har sin jord tjänlig till sådd och saknar utsäde, rekvirerar han sådant från föreningen, vilken å sin sida genast levererar det bästa utsäde den har att tillgå. Det skulle vara oriktigt att genom lagbestämmelser försvåra föreningarnas möjligheter att betjäna sina medlemmar.

Då lagen enligt vår mening saknar den smidighet, som erfordras för att småbrukarna skola kunna erhålla utsäde i lämplig tid utan att behöva göra sig till lagbrytare samt de lokala frökontrollanstalterna om förslaget upphöjdes till lag skulle komma att visa sig alldeles otillräckliga, få vi hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 77 med förslag till lag angående handel med utsädesvaror.

Stockholm den 28 februari 1928.

Th. Gardell,
Gans.

Arrid Gardell,
Stenstu.